

← Forrige artikel

Vindelevskatten - Et sted - Et fund

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 872

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Hanne Pagh Martinussen og Jørgen Antonsen

Vindelevskatten - Et sted - Et fund

Trykværket. 299 kr.

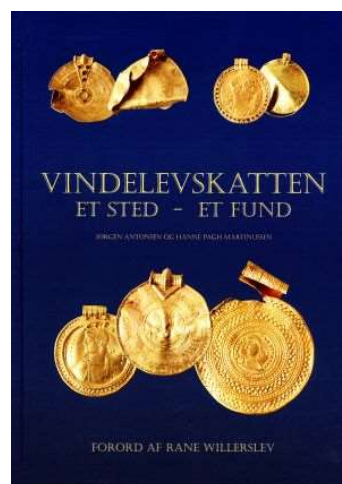
Af arkæolog cand. mag. Benny Staal

En sjælden publikation om et usædvanligt og vigtigt fund, har set dagens lys. Det er en af finderne, Jørgen Antonsen og hans kone, Hanne Pagh Martinussen, der er hovedforfatterne og som har samlet en håndfuld forskere som medforfattere og som er eksperter i netop Vindelevskattens indhold - i alt 22 genstande af guld.

Bogen, der er på 165 sider, har et forord af Nationalmuseets direktør, Rane Willerslev, en indledning af de to hovedforfattere samt fire hovedafsnit. I indledningen fortæller ægteparret om formålet med bogen, nemlig at udbrede kendskabet til det vigtige fund.

Første kapitel er skrevet af Jørgen Antonsen. Her får læseren en introduktion til lokalområdet, hvor skatten blev fundet af skolekammeraten Ole Ginnerup Schyzt og Jørgen selv. Der er både refereret til topografiske og geografiske informationer, samt den interessante historik, der er forbundet til Antonsens fødehjem, Baungaard, og hans familie. Stamtræet kan føres tilbage til første halvdel af 1700-tallet. Man bliver også bekendt med tidligere arkæologiske fund fra området, samt lidt om stedsnavnet "Vindelev". Således godt introduceret, beskrives hele fundsituationen vedrørende selve skattefundet, og læseren lades ikke i tvivl om hverken fundomstændigheder eller de første tanker, som rammer ægteparret, både på en positiv- men også lidt bekymrende måde.

Antonsen beskriver den første tid med skatten, hvor museumsinspektør arkæolog Charlotta Lindblom var den første fra Vejlemuseerne, der tog aktion allerede dagen efter de første stykker guld fremkom. Det beskrives, hvorledes guldet blev opbevaret på Baungaard i julen 2020 og hemmelighedskræmmeriet der måtte til for at undgå uvedkommende besøg. Herefter om en lang ventetid, og den arkæologiske udgravning på stedet, der blev foretaget i efteråret 2021 under ledelse

af museumsinspektør arkæolog Kent Otte Laursen, Vejlemuseerne. Hovedresultaterne heraf er naturligvis også fremlagt.

Kapitel 2 er skrevet af Hanne Pagh Martinussen, og beskriver skattens vej gennem konserveringscenter Vejle. Foruden rengøring af de enkelte genstande, vises udvalgte stykker i fotos. Dr. phil. emeritus, Morten Axboe, Nationalmuseet og mag. art. Peter Vang Petersen, Nationalmuseet, giver udtryk for fundets sjældenhed og værdifulde betydning for forskningen, hvilket er medvirkende til Antonsens stolthed som finder. Der er også en omtale af kongeligt besøg i Jelling, hvor forsknings- og samlingschef Mads Ravn, Vejlemuseerne, fik lejlighed til at fremvise nogle få stykker.

Der blev foretaget flere undersøgelser af guldets motiver, inden Vejlemuseerne fik hele fundet til "låns" af Nationalmuseet i forbindelse med en særudstilling i 2022. Afsnit 2 afsluttes med en omtale af danefæudstillingen på Nationalmuseet, hvor blandt andet kulturministeren pointerede fundets store betydning.

I kapitel 3 fokuseres på skattens enkelte dele. Blandt andet bringes en artikel bragt i Danske Amatørarkæologers blad, "Fund&Fortid", som var det første sted fundet blev fremlagt skriftligt af Morten Axboe. Herefter diskuteres hvorfor skatten mon blev gemt i jernalderen og af hvem. Det er elementer, som der ikke findes entydige svar på, men dog plausible svar. Seniorforsker ph.d. Helle Winge Horsnæs, Nationalmuseet, skriver om de fire meget sjældne romerske medaljoner, som fandtes i Vindelevskatten, og som sætter hele skatten ind i et europæisk netværk af datidens fyrster, altså den allerøverste elite. Kent Otte Laursen beskriver de 13 brakteater, hvoraf mange er af en hidtil uset stor størrelse. Der gengives også en artikel som tidligere en bragt i SKALK, hvor forskellige tolkninger af motiver er fremlagt. Seniorforsker ph.d. Lisbeth Imer, Nationalmuseet og ph.d.-studerende Krister S.-K. Vasshus, Bergen, skriver om de forskellige runeindskrifter, som findes på brakteaterne. Afsnit 3 afsluttes med en lille artikel af arkæolog mag.art. Karen Højlund Nielsen og Kent Otte Laursen, hvor Vindelevskattens enlige guldmundblik er fremlagt.

Kapitel 4 består af en række mindre artikler af en mere privat karakter. Et interview med Kent Otte Laursen, som jo var udgravningsleder på den arkæologiske undersøgelse på fundstedet. Et afsnit af Hanne Pagh Martinussen om Vindelev-området og fundstedet sat i perspektiv, så det ikke glemmes (blandt andet har ægteparret etableret en trampesti til fundstedet) Her er lidt om merchandise og publikationer i forbindelse med fundet, samt om et eventyr skabt til det lokale område. Endelig har datteren på Baungaard, journalist Iben Bjørgulf Antonsen, skrevet om den dokumentar, som blev bragt i DR for nylig.

Efter læsning sidder man tilbage med en god fornemmelse. Man kan næsten føle, hvordan det har været for Ole og Jørgen at finde oldtidsguld, og de som har prøvet det, glemmer det aldrig.

Bogen er dedikeret til Hanne og Jørgens fem børnebørn. En smuk gestus til de kommende generationer. Der er masser af billeder, både de strikt faglige- samt mere private billeder, så man er hele tiden godt underholdt. Men vigtigst af alt er, at den er velskrevet i et let forståeligt sprog. Der er gode forklaringer på alt, så alle vil kunne få en god oplevelse af at læse den. Bogen kan varmt anbefales til alle som gerne vil vide noget om et af Danmarks største guldfund fra jernalderen. Anmelder vil mene, at den bør stå på alle landets biblioteker, og heriblandt naturligvis også skolebibliotekerne, for ikke at sige på reolerne hos amatørarkæologer og fagarkæologer. For her er meget god læring at hente.

[Historie-online.dk, den 15. maj 2024]

[← Forrige artikel](#)